

— Καὶ μπορεῖς νὰ ζῆς μὲ μιάμιση καὶ μὲ δυό δραχμές τὴν ἡμέρα;

— Ἀμ, μπορῶ, ἀφέντη. Πότε ψωμί καὶ τυρί, πότε ψωμί ζερό τὰ καταφέρνουμε.

— Καὶ περιτσεύει καὶ τίποτα νὰ βάνης κατὰ μέρος, Μαστρο-Κωνσταντή;

— Ἀπό ποῦ νὰ περιτσέψῃ, ἀφέντικός; Καρυκιά φορὰ σύτε καὶ φθάνει.

— Καὶ ἂν ἀρρωστήσῃς;

— "Αν ἀρρωστήσω πιά, δ, τι θέλει ὁ Θεός ἡς γείνη... Στὸ νοσοκομείο.

— "Ακοῦ λοιπόν νὰ σου εἰπῶ, μαστρο-Κωνσταντή. Εἰδὼ πῶς είσαι δουλευτάρης κ' ἔμαθα πῶς είσαι τίμιος ἀνθρώπος, γι αὐτὸ συμπάθησα σὲ σένα κι ἀποφάσισα νὰ σου κάμω ἐν καλό... Πώς θὰ σου φυινότανε νάγκης χίλια τάλλαρα;

— Πώς θὰ μοῦ φαινότανε;... Μὴ ποὺ νὰ τὰ βρῶ!

— Νὰ βρισκότανε κανένας νὰ στὰ δώσῃ.

— Ο μαστρο-Κωνσταντής σήκωσε τὰ μάτια του καὶ κοίταξε τὸν κύρ-Γιάννη.

— Χίλια τάλλαρα; εἶπε. Νὰ βρεθῇ κανένας νὰ μοῦ δώσῃ χίλια τάλλαρα; έμένα;

— Ναὶ, σένα."Αν βρισκότανε κανένας νὰ σ' τὰ δώσῃ, τι θάλεγες;

— Τί θάλεγα;... Τί νὰ λεγα!... Ξέρω κ' ἐγώ!... Νά! θά λεγα... Τίποτε δὲν θάλεγα. Δέν ζέρω.

— Πώς δὲν ζέρεις!... Χίλια τάλλαρα θὰ σουδενε ὁ ἀνθρωπός καὶ δὲ θά ζερε τι νὰ τοῦ εἰπῆς!...

— Μ' ἀφίσε νὰ βρεθῇ πρώτα.

— Νὰ ποὺ βρέθηκε.

— Ο μαστρο-Κωνσταντής γύρισε, τήραξε καλά-καλά τὸν κύρ Γιάννη, στηνώθηκε ἀπάντου, ἐτομψάστηκε για νὰ φύγη καὶ παραπονεμένα εἶπε:

— Νὰ μὲ συμπαθήσεις, ἀφεντικό, μὲ ἐγώ εἴμαι φτωχός ἀνθρωπός καὶ δὲν κάνει νὰ γελήσεις μαζύ μου!... Αφησέ με νὰ πάω στὴ δουλειά μου.

— Μαστρο-Κωνσταντή, κάνεις λάθος. Δέ γελάω μαζύ σου. Στ' ἀληθινὰ βρεθήκεις ἐνας ποὺ θέλει νὰ σου δώσῃ χίλια τάλλαρα κ' εἴμ' ἐγώ.... Νά, γιὰ νὰ πιστέψης.

Κι ὁ κύρ Γιάννης στηνώθηκε, βγήκε γιὰ μὰ στιγμὴ καὶ γύρισε ἀμέσως κρατώντας μιὰ διπλόχουρτα λίρες.

— Κράτα, λέει τοῦ μαστρο-Κωνσταντή. Άνοιξε τὶς χυύφτες σου.

— Ο μαστρο-Κωνσταντής τάχκει, χαῖλωσε. Χωρὶς νὰ καταλαβαίνῃ τὶ κάνει, ἀνοίξε τὰ χέρια του κι ὁ κύρ Γιάννης τάθεισε στὶς χουρτες του τὶς λίρες.

— Νά πάρ' τες, τοῦ εἶπε· εἴναι γίλια τάλλαρα σωστά... Πήγαινε τώρα στὴ δουλειά σου.

Καὶ πιάνοντάς τον ἀλαφρὰ ἀπὸ τὸν ὄμο τὸν ἔσπρωξε σιγά-σιγά, ὅπως σπρώχγουμε κανένα ποὺ

παραβαρεθήκαμε, ἔτοι χαῖλωμένον ποὺ εἴτανε καὶ κρατούσε στὰ χέρια του τὶς λίρες χωρὶς νὰ κλείσῃ τὶς χουρτες του καὶ χωρὶς νὰ καταλάβῃ καλά τὶ ἔτρεχε, τὸν πᾶγε εἰς τὴν πόρτα τῆς κάμερας τὸν ζέγχηλ' ἔξω κ' ἔκλεισε τὴν πόρτα.

Τὴ δευτέρα πρωὶ-πρωὶ ὁ μαστρο-Κωνσταντής πῆγε τοὺς δρόμους κι ὅποιον ἀπάντηγε τὸν ἐσταυράτηγε καὶ τούλεγε:

— Δέν είναι στὸν κόσμο καλύτερος ἀνθρωπος ἀπὸ τὸν κύρ Γιάννη τὸν Τριαντάφυλλο... Ζήτω τοῦ κύρ Γιάννη τοῦ Τριαντάφυλλου!

Τὸν τρέλλανε τὸν ἀνθρωπο.

ΔΑΜΠΗΣ ΜΟΣΧΟΣ.

ΤΑ ΡΟΔΑ ΤΟΥ ΗΛΙΟΓΑΒΑΛΟΥ

Στὸν ἀγαπημένο γου Γευπάρο

— Πάλι τὴν πολυλογίαν σου ἀρχίσεις; Θὰ βουλέσω τάχτιά μου, τὸν εἰπα.

— "Ε; καὶ θὰ μπορέσεις νὰ μὲ στομάσῃς έμένα; Ναὶ ἀρχίσα τὴν πολυλογίαν καὶ ἀλοίμονό σου, γιατὶ θὰ ξεθυμάνω στὰ γερά. "Έχω τόσα νὰ κάμω. Στὸ νοῦ μου μέστι όνειροκτεβίνουν χίλιοι πόθοι καὶ χίλιες ιδέες. Χελιοι πόθοι, τὰ καταλαβαίνεις; Καὶ θὰ μέμποδίσῃς νὰ μὴν τοὺς πῶ; "Αμ δὲν πᾶς νὰ βουλέσῃς χίλιες φορὲς τάχτιά σου;...

— Οὐ, κακύμενε. "Έχω τόση στενοχώρια στήμερα...

— Γιὰ διές τονε. "Εἶχε στενοχώρια!... Καὶ περιστότερη ἀπὸ τὴ δική μου ἔχεις ἐσύ στενοχώρια;... Σταυράτηγε, ὑστερά ἀπὸ τόση ὥρα νὰ καταπιῇ τὸ σάλιο του. Καὶ ἔπειτα ηλθε μὲ τράχηλης ἀπὸ τὸ χέρι καὶ μὲ κάθισε κοντά του στὸ διάβανι.

— Τὸ βιβλίο, ποὺ διάβασα στήμερα ἦταν μεγάλο βιβλίο. "Ολο καὶ γιὰ μεγάλους ἔγγραφε καὶ μάπελπισε. Τόσο μάπελπισε· γιατὶ δὲν εἴτανε περισσότερο ἀπὸ μένχ μεγάλους ἔκεινοι, κι ὅμως ἐγώ δὲν εἴμαι τίποτα. Τὰ ὄγκω δέκατα τοῦ βιβλίου τὰ ἐλατώματά τους ἔλεγαν, καὶ καταλάβα, πῶς αὐτὰ θάμποσαν περισσότερο τὰ πλήθη... "Α! κι ἐγώ... Έγώ νιόθω νάνταρέθουνται μέστι μου τόσα ἐλατώματα, ποὺ μπρός τους κολοσσός θὰ φρίνουμουν... Καὶ γιὰ μένχ κανεῖς δὲ θὰ βρεθῇ νὰ πει τίποτα... κανεῖς δὲ θὰ προσέξῃ. Θὰ φύγουν ἀγγωστα. Τὰ πλήθη δὲ θὰ σταυράτηγουν στὴ λάμψη τους. "Η ιστορία δὲν θὰ μελεκνόσῃ μήτε ἐν κατεβάτῳ γιὰ μένχ, μήτε μιά...

— Φιλόδοξε!...

— Φιλόδοξος; Έγώ... Καλά μοῦ τὰ λέσ... Νά! μήτε καὶ νὰ τὰ πῶ δὲν ἔχω τὴ δύναμη. "Αλλα εἰχα στὸ νοῦ μου καὶ ἀλλα κατέβηκαν στὸ στόμα μου.

"Αλλα σκέρτομουν· άλλα πιθυμοῦσα· σ' άλλα τὸ βιθύλιο μάναστάτοσεν.. Φιλόδοξος... Ω Θεέ μου, φιλόδοξος!.. "Οχι, οχι... Είνε τόσο μακριάς ἀπό τὴν ἐποχή κανενός ή δύσκ του. Δὲν τὴν θέλω. Δὲ θὰ τὴν γκωρίσω. Δὲ θὰ συγκινήσει ἐμένα καὶ ἔτσι δὲν τὴν γρειαζούμενοι... «Moi, ma gloire n'est qu'une humble absinthe éphémère !» ποὺ λέει ὁ Βερλακίν. Σὰν πεθάνω στοὺς τέσσαρκς ἀέρας ὅσο μου τὸ ἔγω... Θέλω στὴν ζωή μου νὰ διώ ἔναν πόθο ἐγκελεσμένο, μίαν ίδεα μου πραγματοποιημένη. Ναι, ἔναν πόθο μου.. Μόνο ἔναν πόθο μου... Ποιόνα, λέει;... "Ακου με..."

"Από λιγότερην ωράς ἔγω τὸν ἄκουων μὲ προσποίηση, πῶς δὲν τὸν προτέχω, καὶ φιλόριζα κατὰ τὴν συνήθειά μου, στίχους. Αὐτὴ τὴν φορά στὰ γείλη μου ἥλθαν οἱ στίχοι:

Σούγγραφε φοδοθάρατο ἡ τριμερόσων ἡ μοίχα.
πὲ τὸ στερεό τραγοῦδι σου, ἀγέλεκατη καρδιά.

— "Ακουμε, τραβῶντας με γιὰ νὰ προσέξω μὲ λέει. Αὐτὸ τὸν πόθο τὸν ἔγω κι' ἔγω στὴν ψυχή μου μέστα. Στὸ μυαλό μου αὐτὴ τὴ στιγμὴ τὰ ἁρδά πέφτουν καὶ τὸ πληρυμοῦζουν. Μὴ δέ μάρκει. Δές μου τὴ δύναμην νὰ φέρω ἐδῶ μιὰ γυναίκα, ὅπου, ωμορφη νῶνε καὶ νὰ τὴν ἀγαπήσω στὴ στιγμὴ, νὰ πλέξουμε με φιλήματα στὴν τριανταφυλλιά θάλασσα, ποὺ θὰ μᾶς κοκουλόνει σιγά σιγά, ἀπὸ τὰ ρόδα, ποὺ θὰ πέφτουν ἀπὸ τὸ ταβάνι... Πληρυμόρια τέτια νὰ μᾶς πνίξῃ καὶ τοὺς δύο μαζύ καὶ ποτές ἃς μὴ ἔκναρχη πιὰ καὶ τὸ ἑλάχυστο σημάδι μου..."

— Τρέλε...

— Μακάρι νὰ εἴμουν... Είνε τόσο ἐφτυγχομένοι οἱ τρελοί... Άλλα καὶ ποιός μὲ βεβαιώνει, πῶς δὲν εἰμαι; Μήπως καὶ ἀρτωνῶν ἡ θέση τους είναι πάντα ἡ ἐφτυγχία; Μὰ δὲν είμαι, ὅπως δὲν είσαι σύ, ὅπως δὲν είνε ὁ κόσμος ὅλος... Γιατὶ ἔνας πόθος, ποὺ δὲ μπορεῖ νὰ μου φανεῖ, πῶς ἐγκελεστηκε, μου τὴν διώγνει τὴν τρέλα μου...

'Εγώ μὲ τὴν ίδια προσποίηση ἔκναρχης τὸ ποίημα!

Κι' ὅτο ἀνεβαίνει ἀκράτητη ἡ μυστικὴ πλημμύρα ποὺ ἀφρίζει μὲ φοδόρυντα καὶ πτίγει μὲ ενωδιά...

— Δέντεν ἔρει τί λέω πάλι... Δέντεν είναι κείνο, ποὺ θέλω νὰ πῶ. "Ω! ἂς εἴμουν ἀρτοκράτορες τῆς Πόρης; ἂς είγκα ἔνα τέταρτο τὴν παντοδύναμία του. Τὴν θωράκην ἀγκωστή ἀπόλυτη καὶ θὰ τὴν ἀδρεγγυνα τότες. Ποιός θὰ μου ἀντιστέκονταν; Θὰ μελεγχην στὰληθινὰ τρελό, ὑστερώ ἀπὸ είκοσι αἰώνες... Καὶ τί μ' ἀφτό; Τὴν ἐφτυγχία μου θὰ τὴν ἐπερναν πίσω; ...Μὴ μὲ κοιτάξετοι. Νάξεθυμάνω θέλω ἐγκελάνωντας τὸν πόθο μου. Τὸν πόθο, ποὺ καὶ σὺ τὸν ἔγειρες μέσα σου, ποὺ καὶ σὺ νὰ τὸν ἐγκελεστῆς θέλεις, ἀδύνατε. Τὴ δύναμη του Ήλιογάχθαλος ὀνειρέσουμει... Γιατὶ στὸ βάθος είμαι Ήλιογάχθαλος, ὅπως ὁ

"Αλμας Ταντέμας, ὅπως ὁ Παλαμᾶς, ὅπως ὁ Γρυπάρης. Μὴ... ἔχουν κι' ἀρτοὶ δύναμη. Τὸν εἰδὼν κι' ἀρτοὶ τὸν πόθο τους μὲ σχῆμα. Ξεθύμανε ὁ ἔνας μὲ τὶς μπογίες, καὶ οἱ ἄλλοι μὲ τραχούδια. Κολύμπησαν στὴ τριανταφυλλινα πληρυμόρια καὶ... γιατὶ νὰ μὴν κολυμπήσω κι' ἔγω; Τὴ βρῆκα κι' ἔγω τὴ δύναμη μου... Τώρα νὰ βουλώσης στὰληθινὰ, τέρτια σου, γιατὶ θὰ σου τὴ δεῖξω τώρα ψάμεσως κι' ἔγω τὴ δική μου τὴ δύναμη. Ρόδα θὰ κατεβάσω ποὺ θὰ πληρυμοῦσίσει ή κάψαρά μας καὶ θὰ μῆς κοκουλόσει καὶ τοὺς δύο μας. Έκει θὰ πνίξω τὸν πόθο μου. Τώρα ξεχωρίζω τὶ θέλω νὰ πῶ... τὶ ηθελα νὰ πῶ καὶ θὰ τὸ πῶ. Τὰ λόγια είνε γιὰ μένα τὸ διάδημα του ἀρτοκράτορα, καὶ τὸ πινέλο του καλλιτέχνη. Καὶ... νὰ με Ήλιογάχθαλος μ' ομοια δύναμη... δύναμη τεράστια! Δύναμη, ποὺ κανεῖς νὰ τὴν ἀποστομάσει δέν μπορεῖ,, "Ακου με..."

Στὴν ξακολούθηστη τῆς ἀκατάσχετης πολυλογίας του σηκωθήκε καὶ συρρικνοῦτε, χειρονομῶντας δεξιὰ κι' ἀριστερά. Ἔγω ἔγυρχα σωστὰ τόρχ τὴ προσοχὴ μου ἄλλοι καὶ δὲν ἔφτανε ἡ δύναμη του ὡς τερτιά μου κι' ὡς τὴν ψυχή μου. Καὶ θὰ πέρχεσε πολλὴ ὡρά ὅταν τὸν ξαναπρόσεξε, είταν στὸ ἄλλο διέσπιν ξεκλωμένος, καὶ ξεθυμαρσμένος πιὰ κοίταζε τὸ ταβένι, ποὺ τέσσαρα ρόδα θὰ κατέβασε προτήτερη φιλόρισκ:

— Κακόμοιρε... καὶ τονέ σήκωσε. Βγήκαμε περίπατο στὴ δενδροστοιχία. Χαιρετούσκε τὸν κόσμο τὸ γνωστό μας ὅπως πάντα. Καὶ τί; μήπως ἡ προλίγου τραγικὴ κωμωδία, ἔφτανε νὰ κάψῃ, ὥστε νὰ καταλάβῃ τίποτις ὁ κόσμος;

ΓΙΑΝΝΗΣ Α. ΚΑΜΒΥΣΗΣ.

Η ΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η ΔΥΣΤΤΧΙΣΜΕΝΗ

(*Ίδε σελ. 122*)

— "Αν ἡταν κανένας ἄλλος, τῆς λέει, δὲ θὰ πήγαινα, μὰ ἐκείνο τὸ γρυουσοῦζη τὸν φοδούμαι καὶ ποιός έρει τὶ φωνές κάμει ὁ ἀγχιόρετος. Θὰ πάω μιὰ στιγμούλη καὶ θὰ γυρίσω εὔτύς.

Η ταλαίπωρη ἡ Θουάστενα ἀν ἡθελε νὰ τῆς πῆκε τίποτες ἄλλο δέν πρόφτακε, μόνε παρηγοριούνταν ποὺ τῆς εἶπε πῶς θὰ γύριζε, καὶ τῆς ἤρθε λίγο ἡ καρδιά στὸν τόπο.

Στὴ Θουάστενα ἥλεγε ὅλα τὰ παράπονα καὶ τὰ μυστικά της, μὰ γιὰ τὸ ἀλέβρι ποὺ εἶγε σωθῆ δέν τῆς εἶγε καὶ μὲν καθόλου λόγο, γιατὶ τῆς φάνιουνταν, πῶς μὲ τὸ νὰ τῆς τώλεγε, θὰ τῆς γύρεσε κιόλας, ἀροῦ δὲν εἶγε ποὺ νὰ γυρέψῃ ἄλλοι, καὶ δὲν ἡθελε νὰ